

Maaseutuvirasto
verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
27.9.2018

Maaseutuverkoston ohjausryhmän kokous

Aika: Torstai 27.9.2018 kello 10.00-12.30
Paikka: Helsinki, kokoustila Tienhaara, Mariankatu 9,
Seinäjoki, Alvar Aallon katu 5

Osallistujat:

Helsinki

Taina Vesanto, MMM
Marianne Selkäinaho, MMM (10:00-10:50)
Meri Kiikkala, MMM
Lauri Hyttinen, verkostopalvelut
Eija Hagelberg, BSAG (10:00-12:04)
Joel Karlsson, verkostopalvelut
Jalmari Heikkonen, Työterveyslaitos

Seinäjoki

Ritva Rinta-Pukka, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Sinikka Torssonen, verkostopalvelut
Pirjo Onikki, verkostopalvelut
Juha Rutanen, MANE
Tuomas Metsäniemi, verkostopalvelut
Juha-Matti Markkola, verkostopalvelut

Etänä

Marko Mäki-Hakola, MTK (10:00-11:28)
Teemu Hauhia, verkostopalvelut
Sirpa Karjalainen, MMM (10:50 →)
Hannu Uusihonko, Food Park Oy
Paula Erkkilä, Kuudestaan ry

1. Kokouksen avaus kello 10.00

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi läsnäolijat.

2. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi seuraavin täsmennyksin:

- Älykkäiden kylien kasvupolku käsitellään kohdassa kolme.
- Eija Hagelberg esittelee investointityöryhmän kohdassa kuusi.

Päätös: esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

Maaseutuvirasto
verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
27.9.2018

3. Keskustelua ja evästyksiä tulevasta toiminnasta 2019-2020

- **Älykäs maaseutu ja metsä-kasvupolkukokonaisuus.**

Verkoston toimintaan liittyen on kaksi osa-aluetta:

- o Älykkäät ratkaisut maaseudulle, jolla on liittymäpintaa älykkäät kylät kilpailuun. Suunnattu yrityksille kaupungissa tai maaseudulla, jotka voisivat tarjota älykkäitä ratkaisuja maaseudulle ja kyliin. Mukana järjestelyissä ovat alustavasti ProAgria, MTK ja maaseutuverkosto. Tarkoituksena on ristipölyttää näitä yrityksiä myös muiden kasvupolkujen kanssa. Hinta 6 000€ + alv.
- o Kasvupolkutyypinen kokonaisuus kylille, joka alkaisi jo tammikuusta. Pidettäisiin kaksi sparrauspäivää, jossa teemoittain kylien näkökulmasta vietäisiin kylien suunnitelmia kehittävän palautteen avulla eteenpäin. Tuomaristo ei valitse voittajia, vaan neuvoo jatkoa varten. Kylät voivat tämän jälkeen käyttää saatuja välineitä omatoimisessa kehittämisessä. Hinta 17 000€ + alv.

Molemmista kokonaisuuksista 1/3 tulisi maksettavaksi heti. Tämä kokonaisuus sopii Sami Tantarimäen ajatuksiin tulevan teemaryhmän toiminnaksi.

Todettiin, että Älykäs kylä-kilpailu on päättynyt ja Kasvupolkuun haetaan parhaillaan yrityksiä.

Päätös: Päätettiin osallistua edellä mainittuihin kokonaisuuksiin.

- **Strategiapäivän tavoitteet**

Strategiapäivän kohderyhmänä on maaseutuverkoston ohjausryhmä laajennettuna työryhmäisillä ja muilla asiaan liittyvillä asiantuntijoilla. Ajankohta sijoittuisi marraskuun lopulle, päivämäärää ei vielä ole lyöty lukkoon. Ohjelmaluonnos päivälle on olemassa: Aamulla tiivis ajankohtaiskatsaus tämän kauden toiminnasta ja katsaus uuden ohjelmakauden valmisteluun. Lisäksi maaseutu2030-puheenvuoro näkymiksi tulevaisuudesta. Tämän jälkeen vuorossa tulevien temaattisten työryhmien sparraus ryhmissä. Iltapäivällä pidetään toinen työpajaosio, jossa kolme osa-aluetta: 1) temaattisen toiminnan tuloksellisuus ja jatkuvuus 2) viestinnän tavoitteet 2019-2020 3) osaamisen ja kehittämisen uudet tavat; verkostotyön kehittäminen. Mukana myös koordinaatiohankkeet teemoina.

Todettiin, että toimintasuunnitelman tulee olla valmis alkuvuodesta ja hyväksyttynä helmikuussa. Strategiapäivillä on toki muitakin tavoitteita.

Toimintasuunnitelma valmistellaan edellisiä toimintasuunnitelmia ja osallistamisen kokemuksia hyödyntäen. Evästeiden nostaminen

Maaseutuvirasto
verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
27.9.2018

strategiapäivästä antaa aktiviteettien priorisointiin tärkeää palautetta. Strategiapäivän olisi hyvä järjestää jo aiemmin syksyllä ja kehittää siitä toimintatavaksi, jotta se voidaan täysimääräisesti hyödyntää.

Strategiapäivän runko sopi kaikille, päivämäärä lyödään lukkoon pikimmin.

- **Uudet temaattiset työryhmät**

Ohjausryhmän joulukuun kokouksessa tulisi jo olla luonnos toimintasuunnitelmista. Molemmissa työryhmissä ryhmien kasaaminen ja toiminnan hahmottaminen ovat lähteneet käyntiin.

Todettiin, että yhteinen työryhmäkoordinaattoritapaaminen koettiin erittäin hyödylliseksi ja se tulisi järjestää jo tämän vuoden puolella. Tärkeää on, että koordinaattorin tai ryhmäläisen oma työ jatkaa työryhmän teeman edistämistä. Mäki-Hakola: alussa voisi olla hyvä suunnitella muutama aktiviteetti ja siten estää käynnistymisvaiheen epäselvyyksistä johtuva tauko.

Sirpa Karjalaisen innovaatiotyö olisi hyvä sitoa tulevaisuuden tuottajien toimintaan.

Karjalainen esitteli, että budjetissa tuli 1M€ biotalouden innovaatioiden edistämiseen. Ei toteuteta yksittäisinä hankkeina vaan jatkuvan toimintatavan kehittämisenä. Halutaan luoda foorumi, joka kokoaisi yhteen keskeisiä toimijoita. Kilpailukyvyyn kehittämisenä jo hahmoteltu teemoja, kuten digitalisaatio ja näissä teemoissa on paljon hanketoimintaa menossa. Mietittävä miten hyödyt niistä saadaan käyttöön. Myös arvonalisäys ketjussa on yksi teema, sekä ilmastomuutoksen riskien hallinta, viljelijäyhteistyö sekä tutkimuksen ja käytännön yhteensaattaminen. Tiekartan rakentaminen on pitkäkestoinen prosessi.

Jatkossa tarvitaan yhteinen tahtotila ja yhteensovitus, jonka avulla kehitystä voidaan vauhdittaa ja jonka avulla voidaan kotouttaa myös EU:n kasvavia tutkimusrahoja. Todettiin, että foorumin lisäksi maaseutuyrittämisen ajatushautomo olisi matalan kynnyksen toimintatapa, jonne yrittäjä voisi heittää alkuvaiheen ajatuksensa ja hankerahoitusta ketterämpi tapa. Tässä on yhteys myös Kasvupolkuun ja se täydentäisi EIP-rahoja. Tulevaisuuden tuottajat voivat toimia siltana CAP-verkostoa kohti.

4. Viestinnän ajankohtaiskatsaus

Meri Kiikala esittäytyi, Meri toimii Annukka Lyran sijaisena puolen vuoden ajan.

Viestinnässä päällimmäisenä on innovaatiolleireistä ja älykkäistä kylistä viestiminen, sekä maaseutu2030-prosessin loppuun saattaminen. 8.10

Maaseutuvirasto
verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
27.9.2018

aloitetaan tulevan viestintäsuunnitelman kokoaminen. Vaikuttavuus ei ole vain viestinnän asia, vaan vaikuttavuuden tunnistaminen ja kerääminen on osa rahoituksen toimintatapaa. Koordinaatiohankkeiden kanssa järjestetään yhteinen koulutuspäivä, jonka avulla tavoitellaan tiiviimpää yhteistyötä ja vaikuttavuustiedon keräämistä Jokaisesta koordinaatiohankkeen teemasta tulisi viestinnän sprinttiviikko. Älykäs kylä-kilpailussa on mukana 32 kylää (Maaseutu.fi//suomenälykkäin). Kaikista kilpailun kylistä on tekeillä esitteet. Eija kertoi olevansa mukana yhden kilpailussa olevan kylän toiminnassa, mutta todettiin ettei tästä aiheudu jääviysongelmaa.

Mavin kyselyssä esille tullut ELY-palaute: verkoston toiminta ei kohtaa Elyjen toivomuksia. ELYjen asiakaskysely muokattiin kohti oman verkostotoiminnan aktiivisuuden arviointia ja osittain ongelmana oli väärät kohderyhmät. Tulee tehdä kohdennetumpi kysely, jossa voidaan varmistaa saatuja havaintoja.

5. Kevätkauden toiminnan yhteenvetoa

• Kevään toiminta

Esiteltiin verkoston aktiviteetteja kesälomien jälkeisestä ajasta. Esitysmateriaali liitteenä, tässä nostoja:

- Kuntamarkkinoilta havainto, että jatkossa massatapahtumissa mieluummin ohjelmaa kuin ständillä esiintymistä.
- Osta tilalta -päivät onnistui, vaikka nimiongelma edelleen olemassa.

• Palvelupaketit

Tänä vuonna tähän mennessä on vastaanotettu noin 30 palvelupakettisuunnitelmaa, lopullinen luku näyttää olevan edellistä vuotta korkeampi.

6. Työryhmien tilannekatsaus

- Työryhmien ajankohtaiset
➤ työryhmäpuheenjohtajat/sihteerit

Tulevaisuuden maaseutuyrittäminen: Maahanmuuttajien ad-hoc-työryhmä lopetti työnsä tavoitepaperiin, joka esiteltiin Integration 2018-tapahtuman yhteydessä, jossa oli myös paneelikeskustelu ja ständi. Työvoima- ja työllisyyssteemassa on käynnistymässä myös aluekierros yhteistyössä SY, TE-keskus, MTK ja maaseutuverkosto. Palvelut maalle -innovaatioleiri järjestetään 26.-28.11. keskiössä kysymys kuinka luoda markkinaehtoisesti uusia palvelutuotantotapoja kyliin. Ohjausryhmäläisten verkostojen apu tapahtuman markkinoinnissa on tarpeen. Työryhmän viimeinen tapaaminen pidetään Tallinnassa yhdessä virolaisten kollegojen kanssa 13.12.

13.11. järjestetään yritysrahoituksen juhlaseminaari Lahdessa syyspäivien yhteydessä.

Hyvinvointityöryhmä: Työryhmä on nostanut esille monia uusia näkökulmia, kuten parisuhdeasiat ja kuinka työterveyshenkilöstö osaa tämän ottaa huomioon. Myös Vaikeat keskustelut -kiertue on vielä käynnissä. Tulevaisuuden yrittäjyysryhmän kanssa oli yhteinen maku-sote-tilaisuus kesäkuussa. Elokuulla pidettiin kokous Ahvenanmaalla, jossa yhteistyötä tiivistettiin sikäläisiin toimijoihin, mikä tukee myös verkostotoiminnan aktivoitumista Ahvenanmaalla. Kesällä julkaistiin yhteinen kirjoitus Vesannon kanssa Maaseudun Tulevaisuudessa. Seuraava teemaryhmän kokous on lokakuussa. Kokouksessa käsitellään työryhmän rakentamaa palveluratkaisua, jota käsitelty aiemmissa ohjausryhmän kokouksissa.

Investointityöryhmä: Esitys työryhmän toiminnasta löytyy kokousmateriaaleista. Tavoitteena on ympäristön tilaa parantavien investointien mahdollisuuksien laajempi ymmärrys. Tämän ratkaisemiseksi tarvitaan viestintää sekä tuenhakijoille että hallinnolle.

7. Syksyn 2018 toiminta

- Tulevat tapahtumat

Esiteltiin tulevia tapahtumia, jotka löytyvät kokousmateriaalista. Huomiona 9.11. fasilitointikoulutus kaikille syyspäivien puhujille.

8. Kalatalousverkosto

- Ajankohtaiset

Kalatalousverkoston jatkohanke sai myöntävän päätöksen ja toiminta jatkuu 2019 maaliskuun loppuun saakka nykyisellään. Palautekysely toteutettiin sidosryhmille. Vastausten sävy oli positiivinen, mutta verkoston rooli on monelle epäselvä sis. myös tiedottamisen. Yksikön sijainti sai kritiikkiä, osalle sillä ei ollut merkitystä. Sijaintia pohditaan ministeriössä. Syyspäivää vastaavat kalatalouspäivät ovat tulossa. Viestintäverkoston rakentaminen kalatalouspuolelle on pohdinnassa.

9. Muut asiat

Maksatushakemus koskien vuotta 2016 on hyväksytty.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Maaseutuvirasto
verkostopalvelut-yksikkö

PÖYTÄKIRJA
27.9.2018

10. Seuraavan kokouksen ajankohta

- Joulukuun alku

Seuraava kokousaika sovittellaan joulukuun alkuun. Marraskuussa kokoonnutaan maaseutuverkoston strategiapäivään.

Taina Vesanto
puheenjohtaja

Joel Karlsson
sihteeri